

LIKKUTEI TORAH • ROSH HASHANAH • MAAMAR 1

דרושים לראש השנה ועשי"ת ויוהכ"פ

Discours pour Roch Hachana, les dix
jours de techouva et Yom Kippour : «
Sonnez du Chofar à la nouvelle lune »

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/likutei-torah/rosh-hashanah/1/

1 דרושים לראש השנה ועשיית [ועשרת ימי תשובה] ויוהכ"פ [ויום הכפורים]

Discours pour Roch Hachana, les Dix Jours de techouva et Yom Kippour

2 תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו כי חק לישראל הוא משפט לאלהי יעקב.

«Sonnez du chofar au mois (ba'hodech), au temps de la dissimulation (bakessé), pour le jour de notre fête ; car c'est un décret pour Israël, un jugement du D.ieu de Yaakov.»

הנה כל החדשים נקראו חדשי השנה משא"כ תשרי נק' חדש סתם חידוש כללי לכללות העולמות והתהוותם מאין ליש לפי שבו ר"ה [ראש השנה] שהוא בחי' ראש ומוחין של השנה.

Or, tous les mois sont appelés «les mois de l'année», tandis que Tichri est simplement appelé «mois» ('hodech) : un renouveau ('hidouch) général pour l'ensemble des mondes et leur venue à l'existence à partir du néant, car Roch Hachana, qui en est le niveau de la tête et de l'intellect (mo'-hin) de l'année, tombe en ce mois.

כי הנה בחינת עולם שנה נפש שוה, שכמו שיש בנפש ראש ומוחין שבו גילוי כללות החיות וממנו נתפשט ונמשך באברים חיות פרטי לכל אבר

Car les dimensions du monde, de l'année et de l'âme se correspondent : de même que l'âme possède une tête et un intellect, où se révèle la force vitale dans son expression générale, et que de là une force vitale particulière se répand et se transmet aux membres, à chacun d'eux,

לפי מזגו ותכונתו כך הוא בעולם ושנה, עולם בחי' מקום ושנה בחי' זמן שכר"ה [שכראש השנה] הוא גילוי כללות החיות וממנו נמשך חיות פרטי לכל חודש

selon son tempérament et sa nature ; il en va de même dans le monde et dans l'année — le monde étant la dimension de l'espace et l'année celle du temps : à Roch Hachana se révèle la force vitale dans son expression générale, et de là une force vitale particulière est transmise à chaque mois.

כי כל חודש הוא התחדשות החיות מאין ליש. אך בכל חדש הוא התחדשות חיות פרטי, ובר"ה [ובראש השנה] התחדשות חיות כללי לכל השנה,

Car chaque mois est un renouvellement de la force vitale, du néant à l'existence. Cependant, chaque mois voit le renouvellement d'une force vitale particulière, tandis qu'à Roch Hachana est renouvelée une force vitale générale pour toute l'année.

(ועיין בפרדס בעה"כ [בערכי הכינויים] ערך שנה כי י"ב ר"ח [ראש חודש] הם בחי' י"ב בקר ור"ה [וראש השנה] הוא בחי' והים עליהם מלמעלה ועמ"ש מזה בד"ה מי מנה עפר יעקב

(Voir le Pardes, dans Er'hei HaKinouïm, à l'entrée «Année»: les douze Roch 'Hodech correspondent au niveau des douze bœufs, et Roch Hachana au niveau de «la Mer était au-dessus d'eux». Voir aussi ce qui est écrit à ce sujet dans le maamar qui commence par «Qui a compté la poussière de Yaakov».)

ולכן הוא זמן התשובה כי התשובה נמשלה לים כמ"ש ברכות באיכה ע"פ סכותה באף ונמשלה התשובה לים כו' ובפ' ואתחנן דרפ"ט ב').

C'est pourquoi c'est le temps de la techouva, car la techouva est comparée à la mer, comme il est écrit dans Eikha Rabbah à propos du verset «Tu as couvert [de colère]»: la techouva est comparée à la mer, etc.; et dans la section Va'et'hanan, à la page 289b.)

ובכל שנה מתחדש חיות כללי אחר, וחידוש זה הוא להיות גילוי מלכותו ית' בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] אפילו בעולמות עליונים.

Et chaque année voit se renouveler une force vitale générale différente; ce renouveau a pour but que se révèle Sa Royauté, béni soit-Il, le niveau de la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin), même dans les mondes supérieurs.

אך הנה גילוי זה תלוי במעשה התחתונים וע"ז נאמר תקעו בחדש שופר כו'. וביאור ענין שופר

Mais cette révélation dépend des actes des êtres inférieurs. C'est à ce sujet qu'il est dit: «Sonnez du chofar au mois nouveau», etc. Et l'explication de la notion de chofar,

וגם ענין עשיית [עשרת ימי תשובה] שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] ע"פ דרשו ה' בהמצאו אלו עשיית [עשרת ימי תשובה] ולמה הימים האלו הם דוקא ימי תשובה.

ainsi que de la notion des Dix Jours de Techouva — car nos Sages, de mémoire bénie, ont dit au sujet du verset «Recherchez Havaya lorsqu'Il se trouve»: «Ce sont les Dix Jours de Techouva» — et pourquoi ces jours en particulier sont des jours de techouva.

הנה מלכותך מלכות כל עולמים כתיב פי' עולמים לשון העלם שקודם התהוות העולמות היה הוא ושמו בלבד, וכדי שיתהוו העולמות מאין ליש צמצם והעלים אור שפע א"ס ב"ה שלא יהיה רק גילוי מלכותו ית'

Or, il est écrit : « Ta royauté est la royauté de tous les mondes (olamim) » ; le terme olamim signifie « dissimulation » (he'elem). En effet, avant que les mondes ne soient créés, Lui et Son Nom seuls existaient. Et afin que les mondes viennent à l'existence, du néant à l'être, Il contracta et dissimula la lumière du flux de l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il, de sorte qu'il n'y ait que la révélation de Sa royauté, béni soit-Il,

(ועמ"ש בכיאר ע"פ מנורת זהב) שמגילוי מלכותו ית' לבד הוא שחיים וקיימים כל העולמות עליונים ותחתונים,

(et voyez ce qui est écrit dans l'explication du verset « Un chandelier d'or ») ; car tous les mondes, supérieurs et inférieurs, vivent et perdurent de la seule révélation de Sa royauté, béni soit-Il.

והנה צמצום זה אינו אלא לגבי העולמות אבל לגבי הקב"ה אין שום שינוי ח"ו [חס ושלום] וכמ"ש גם חשך לא יחשיך ואתה הוא ראשון כו'

Or, ce tsimtsum (contraction) ne concerne que les mondes ; mais, pour le Saint béni soit-Il, il n'y a aucun changement, à D.ieu ne plaise, comme il est écrit : « Même les ténèbres ne sont pas obscures », et « Tu es le premier », etc.,

דכולא קמיה כלא חשיב, ונקרא המלך המרומם לבדו מאז פי' שהוא בבחי' לבדו כמאז וקודם שנברא העולם ומה שנמשך גילוי מדת מלכותו ית' הוא כמ"ש ה' מלך גאות לבש כו'

car « tout est considéré comme rien devant Lui ». Il est appelé « le Roi qui, seul, fut exalté depuis toujours (me'az) » : cela signifie qu'Il est dans l'état d'« être seul », comme autrefois, avant la création du monde. Quant au déploiement de la révélation de Son attribut de royauté, béni soit-Il, il est conforme à ce qui est écrit : « Havaya règne ; Il s'est revêtu de majesté », etc. :

שנתלבש בלבוש גיאות להיות מלך שמו נקרא שכך עלה ברצונו ית' להעלים ולהסתיר אור ושפע א"ס ב"ה בכדי שיתהוו עולמות בירידות והשתלשלות המדרגה עד שיהיה עוה"ז השפל הגשמי שבו נעשה משכן האדם

Il s'est revêtu d'un habit de majesté afin que Son Nom soit appelé « Roi ». Car telle fut Sa volonté, béni soit-Il : cacher et dissimuler la lumière et le flux de l'Infini, béni soit-Il, afin que des mondes viennent à l'existence par des descentes et un enchaînement descendant des niveaux (hichtalchelout), jusqu'à l'existence de ce monde matériel, vil et bas, où fut établi le lieu de résidence de l'homme,

כדי לאהפכא חשוכא לנהורא ויהי [ויהיה] יתרון האור הבא מן החשך (ע' [עיינן] בס"פ תצוה קפ"ז סע"א [סוף עמוד א] ועמ"ש סד"ה וידעת היום)

afin de transformer les ténèbres en lumière, et que la lumière issue des ténèbres ait un avantage (voir à la fin de la paracha Tetsavé, Zohar, 187a ; et voir ce qui est écrit à la fin du discours commençant par « Sache aujourd'hui »).

ומהו תכלית היתרון הזה של האור שמתוך החשך כך הוא רצון העליון ב"ה למעלה מבחינת חכמה והשגה ונקרא בזהר בריש הורמנותא דמלכא כו',

Et quel est le but ultime de cet avantage de la lumière qui [provient] de l'intérieur des ténèbres ? Telle est la Volonté suprême, béni soit-Il, qui dépasse le niveau de 'Hokhma (sagesse) et de la compréhension ; dans le Zohar, elle est appelée « Au commencement de l'autorité du Roi », etc.

והנה תחלת בריאת העולמות הי' [היה] כשעלה ברצונו מעצמו בחסד חנם כמו שכתוב כי אמרתי עולם חסד יבנה, אבל מאז והלאה הנה המשכת רצון זה תלוי במעשה התחתונים,

Or, le commencement de la création des mondes eut lieu lorsque cela s'éleva spontanément dans Sa volonté, par pure bonté gratuite, comme il est écrit : « Car j'ai dit : le monde sera bâti par la bonté » ; mais, à partir de là, la révélation de cette volonté dépend des actes des êtres inférieurs.

והנה עיקר זמן המשכת הרצון זה הוא בר"ה [בראש השנה] שבו התחדשות החיות כללי של שנה הבאה והמשכת החיות כללי של שנה שעברה הוא בבחי' הסתלקות בתחלת ליל ראש השנה,

Or, le moment principal où cette volonté est révélée est Roch Hachana, où la force vitale générale de l'année à venir est renouvelée ; quant à la révélation de la force vitale générale de l'année écoulée, elle se trouve dans un état de retrait au début de la nuit de Roch Hachana.

ולכן ר"ה [ראש השנה] הוא יום הדין שבו דנין את האדם על מעשיו שעברו בשנה שעברה כי להיות עוד התחדשות החיות כללי של שנה זו יש ע"ז כמה קטרוגים

C'est pourquoi Roch Hachana est le Jour du Jugement, où l'homme est jugé pour les actes qu'il a accomplis au cours de l'année passée; car, pour que la force vitale générale de cette année soit à nouveau renouvelée, il y a de nombreuses accusations à ce sujet

על האדם אם ראוי הוא לכך להיות נמשך ע"י רצון העליון ב"ה בגילוי מלכותו ית' מפני כמה פריקת עול שיש שאינם מקבלים עליהם תמיד עול מלכות שמים

contre l'homme: est-il digne que [la force vitale] lui soit accordée par la Volonté suprême, béni soit-Il, à travers le dévoilement de Sa Royauté, qu'Il soit béni? Cela en raison des nombreuses manières dont on se soustrait au joug: certains n'acceptent pas constamment sur eux le joug de la royauté du Ciel

באהבה וברצון כ"א [כל אחד / כל אחת] לפרקים ועתים מזומנים שזוכר את ממה"מ [מלך מלכי המלכים] הקב"ה משא"כ כל היום פונה למחשבתו כל אחד ואחד לפום מאי דידע בנפשיה, ובפרט מי שאינו נזהר הן בסומ"ר [בסור מרע] והן

avec amour et volonté, mais seulement par moments et à des heures déterminées, lorsqu'on se souvient du Roi des rois des rois, le Saint béni soit-Il; tandis que, le reste de la journée, chacun se tourne vers ses propres pensées, «chacun selon ce qu'il sait de lui-même»; et cela concerne en particulier celui qui ne veille pas à la fois à «s'écarter du mal» et

בועשה טוב כאו"א [כל אחד ואחד] לפי מדרגתו שא"א להיות המשכת רצון העליון ב"ה לגילוי מלכותו ית' כשיש ח"ו [חס ושלום] פריקת עול מלכות שמים למטה מאחר שאין מקבלים עליהם עול מלכותו ית' ברצון

à «faire le bien», chacun et chacune selon son niveau. Car il est impossible que la Volonté suprême, béni soit-Il, soit révélée afin de dévoiler Sa Royauté, qu'Il soit béni, lorsqu'il y a, à D.ieu ne plaise, un rejet du joug de la royauté du Ciel ici-bas, puisqu'ils n'acceptent pas volontairement sur eux le joug de Sa Royauté, qu'Il soit béni.

(ועמ"ש בד"ה יונתי בחגוי בענין יפתי הוד והדר לבשת משא"כ כשיש פריקת עול זהו בחינת אלכיש שמים קדרות ואזי אין גילוי רק מבחי וממשלתך בכל דור ודור שהוא למטה מבחי מלכותך שהמלוכה היא דוקא אשר ברצון קבלו עליהם)

(Et voyez ce qui est écrit dans le discours commençant par « Ma colombe, dans les fentes », au sujet de « Ma bien-aimée » [et] « Tu T'es vêtu de gloire et de splendeur » ; tandis que, lorsqu'il y a rejet du joug, c'est le niveau de « Je revêts les cieux de noirceur ». Alors, seul est révélé le niveau de « et Ton empire s'étend à chaque génération », qui est inférieur au niveau de « Ta Royauté » ; car la royauté est précisément ce qu'ils ont accepté sur eux volontairement.)

אלא שע"ז נאמר סומך ה' לכל הנופלים כו' להיות עיני כל אליך ישברו להיות השברון והתוחלת

Mais à ce sujet, il est dit : « Havaya soutient tous ceux qui tombent », etc., afin que « les yeux de tous espèrent (yesaberou) en Toi » : que l'espérance (sivron) et l'attente

אשר כל אדם ימשוך אחרי [אחריה] ברצונו וחפצו הוא שיאיר ה' בלבו להיות מקבל עליו עומ"ש [עול מלכות שמים] באהבה ורצון, ועי"ז פותח את ידיך ומשביע לכל חי רצון

que chacun poursuit de sa volonté et de son désir, soit que D.ieu illumine son cœur, afin qu'il accepte sur lui le joug de la royauté des Cieux avec amour et volonté. Et par cela, « Tu ouvres Tes mains et rassasies tout être vivant [de] volonté (ratzon) »,

שהוא בחינת רצון העליון לגילוי מלכותו ית' והוא משביע לכל חי רצון ע"י פתיחת היודי"ן כי א"ת [אל תקרי] ידיך אלא יודי"ך כו',

qui est le niveau de la volonté suprême de révéler Sa royauté, béni soit-Il ; et Il « rassasie tout être vivant [de] volonté » par l'ouverture des youd, car « Ne lis pas yade'ha (Tes mains), mais youde'ha (Tes youd), etc. »,

ונמשך להיות צדיק ה' בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו שאפילו בכל מעשיו שהוא בחי עשייה גשמיות יומשך ויתפשט בחי חסיד הוא חסד עליון ב"ה, ועמ"ש מזה בד"ה כי ההרים ימוש.

Et [ainsi] se prolonge le fait que « Havaya est juste dans toutes Ses voies et bienveillant (hassid) dans toutes Ses œuvres » : même dans « toutes Ses œuvres », qui relèvent du niveau de l'action matérielle, le niveau de « bienveillant » (hassid), c'est-à-dire le 'Hessed suprême, béni soit-Il, se prolongera et se répandra. Voyez aussi ce qui est écrit à ce sujet dans le discours commençant par « Car les montagnes peuvent s'éloigner ».

3 והנה הדרך להמשכת רצון העליון ב"ה להיות גילוי מלכותו ית' לקיום והתהוות העולמות הוא בכל השנה ע"י עסק התורה והמצות שהם הן רצונו וחכמתו ית'

Or, le moyen d'attirer la Volonté suprême, béni soit-Il, afin que se révèle Sa Royauté, qu'Il soit béni, pour assurer l'existence et la formation des mondes, consiste, tout au long de l'année, à s'adonner à l'étude de la Torah et à l'accomplissement des mitsvot, qui sont elles-mêmes Sa volonté et Sa sagesse, qu'Il soit béni ;

דהיינו רצון העליון המלוכש בחכמה דאורייתא מחכמה נפקת שהם בחי' טעמי המצות שיתגלו לעתיד שהוא המשכת אור א"ס ב"ה הגנוז בכל מצוה לפי בחינתה וערכה,

c'est-à-dire la Volonté suprême revêtue dans la 'Hokhma, car « la Torah vient de la 'Hokhma » ; il s'agit du niveau des raisons des mitsvot, qui seront révélées à l'ère future, et qui constituent l'attraction de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, cachée dans chaque mitsva selon son niveau et sa valeur.

ובדרך כלל הן המשכת אור א"ס ב"ה המלוכש בחכמה עילאה, ועד"ז תיקנו חז"ל [חכמינו זכרונם לברכה] לברך קודם כל מצוה בא"י [ברוך אתה ה'] אמ"ה [אלקינו מלך העולם] אשר קדשנו במצותיו וצונו כו' פי'

De façon générale, elles attirent la Lumière infinie, béni soit-Il, revêtue dans la 'Hokhma suprême. C'est dans cette perspective que nos Sages, de mémoire bénie, ont institué la bénédiction avant chaque mitsva : « Béni sois-Tu, Havaya, notre D.ieu, Roi de l'univers, qui nous a sanctifiés par Ses commandements et nous a ordonné... » Le sens est le suivant :

כי הברכה וההמשכה מרצון העליון ב"ה להיות הוי' אלקינו ולהיות מלך העולם, הוא לפי אשר קדשנו במצותיו שהמשכת קדש העליון וחכמה עילאה הוא במצותיו עלינו

la bénédiction et l'attraction provenant de la Volonté suprême, béni soit-Il, afin que Havaya soit « notre D.ieu » et qu'Il soit « Roi de l'univers », correspondent à « qui nous a sanctifiés par Ses commandements » : car l'attraction de la sainteté suprême et de la 'Hokhma suprême s'opère par Ses commandements envers nous.

ולכן נק' רמ"ח פקודין רמ"ח אברים דמלכא פי' אברין להיות מלכא, ואברין פי' המשכות כמו עד"מ שהאבר הוא המשכת והתפשטות החיות של הנפש בגוף מגילוי כללות

C'est pourquoi les 248 commandements sont appelés « les 248 membres du Roi » : autrement dit, des « membres » destinés à faire de Lui un Roi. Et « membres » signifie des attractions ; ainsi, par analogie, un membre est l'attraction et la diffusion de la force vitale de l'âme dans le corps, à partir de la révélation de l'ensemble de

החיות שבראש ומוחין כך המצות הם המשכת בחינת חכמה עילאה שנמשך להיות בחינת מלך העולם (ועמ"ש בד"ה והיה לכם לציצית ומ"ש סד"ה בשעה שהקדימו ישראל נעשה).

la force vitale qui se trouve dans la tête et le cerveau. De même, les mitsvot attirent le niveau de la 'Hokhma suprême, qui descend pour devenir le niveau de « Roi de l'univers ». (Voir ce qui est écrit dans le discours commençant par « Et cela sera pour vous des tsitsit », ainsi que ce qui est écrit à la fin du discours commençant par « Lorsque les enfants d'Israël ont dit d'abord : "Nous ferons". »)

וזהו ענין מצות צריכות כוונה שהמצות יש בהן ב' בחי'. הא' שכך הוא מצות המלך שצוה עלינו.

Tel est le sens de l'affirmation selon laquelle les mitsvot requièrent une intention (kavana) : les mitsvot comportent deux aspects. Le premier est qu'il s'agit de l'ordre du Roi, qui nous l'a commandé.

והב' היא כוונתה שהם טעמי המצות שבהם ועל ידם נמשך אור א"ס ב"ה המלוכש בבחינת חכמה עילאה

Le second est son intention : ce sont les raisons des mitsvot, dans lesquelles et par lesquelles est attirée la Lumière infinie, béni soit-Il, revêtue dans le niveau de la 'Hokhma suprême

(ועמ"ש מזה בד"ה ועתה יגדל נא), והוא ענין לשם יחוד קוב"ה [קודשא בריך הוא] ושכינתו שכינתו הוא בחי' מצות המלך

(Et voir ce qui est écrit à ce sujet dans le discours commençant par « Et maintenant, je t'en prie, que [la puissance] soit grande ».) Tel est le sens de « pour l'unification du Saint béni soit-Il et de Sa Chekhina » : Sa Chekhina est le niveau du commandement du Roi,

שהוא בחינת ממכ"ע [ממלא כל עלמין], וקב"ה [וקודשא בריך הוא] הוא בחי' קדוש ומוכדל הוא בחי' סוכ"ע הוא בחי' המשכת אור א"ס ב"ה שנמשך במצוה זו, וצ"ל בבחי' יחוד

qui est le niveau de la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin) ; et le Saint béni soit-Il est le niveau de « saint et séparé », celui de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), le niveau du déploiement de la Lumière infinie, béni soit-Il, qui se déploie dans cette mitsva. Ils doivent être dans un état d'unité,

כי נעוץ סופן בתחלתן דהיינו ע"י שעושה המצוה מפני כי היא מצות המלך שורה ומתגלה בנפשו אור א"ס ב"ה הנמשך במצוה זו:

car « leur fin est enchâssée dans leur commencement » : c'est-à-dire qu'en accomplissant la mitsva parce qu'elle est le commandement du Roi, la Lumière infinie, béni soit-Il, qui se déploie dans cette mitsva, repose dans son âme et s'y révèle.

4 ב אך מי שפוגם בתורה ומצות הן בסור מרע והן בועשה טוב כל חד לפום מאי דידע בנפשיה ואי אפשר לו להמשיך רצון העליון ב"ה לגילוי מדת מלכותו ית',

2. Mais celui qui porte atteinte à la Torah et aux mitsvot, que ce soit en « s'écartant du mal » ou en « faisant le bien », « chacun selon ce qu'il connaît de lui-même », et qui ne peut attirer la Volonté suprême, béni soit-Il, afin que se révèle Son attribut de Royauté, qu'Il soit béni :

הנה בזה הוא יתרון מעלת ראש השנה ועשיית [ועשרת ימי תשובה] שבהם ועל ידם יומשך רצון העליון ב"ה.

C'est là que réside la supériorité particulière de Roch Hachana et des Dix Jours de Techouva : en eux et par leur intermédiaire, la Volonté suprême, béni soit-Il, sera attirée.

5 וביאור ענין זה הנה צריך להבין איך יש כח בתשובה לתקן כל הפגם שבביטול מ"ע [מצות עשה], כי הנה במצות ל"ת [לא תעשה] שאם עבר עבירה אחת קנה לו קטיגור א' וכי

Et voici l'explication de cette question : il faut comprendre comment la techouva peut réparer toute la détérioration causée par la négligence des commandements positifs. En effet, pour les interdictions, celui qui commet une transgression s'acquiert un accusateur, etc.,

כמו ששנינו בפרקי אבות מאחר שישוב אל ה' וירחמהו מעורר רחמים רבים למעלה והם בחי' מים טהורים שהכתוב אומר וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם וכתוב אם רחץ ה' כו'

comme nous l'avons appris dans les Pirkei Avot : dès qu'il «revient vers Havaya et qu'Il lui fait miséricorde», il suscite une abondante miséricorde en haut ; celle-ci est le niveau des «eaux pures», dont il est dit : «Je répandrai sur vous des eaux pures, et vous serez purs» ; et il est écrit : «Quand D.ieu aura lavé», etc. ;

שע"י אומרים מחה והעבר פשעינו כו' שע"י הוא מוחה ומעביר הפשע והקטיגור, וכמאמר והרשעה כולה בעשן תכלה כי תעביר כו' כמו שכתוב ואת רוח הטומאה אעביר כו'.

c'est pourquoi nous disons : « Efface et écarte nos transgressions », etc. : ainsi, Il efface et écarte la transgression et l'accusateur. Comme le dit la prière : « Et toute la méchanceté disparaîtra comme la fumée lorsque Tu l'écarteras », etc. ; ainsi qu'il est écrit : « Et j'écarterai l'esprit d'impureté », etc.

אבל מ"ע [מצות עשה] שהם המשכות אברין דמלכא ומאחר שפגם וגרם חסרון השפעתם במה איפוא יתוקן ע"י התשובה להיות שלימות השפעתם ומילוי חסרונם.

Mais les commandements positifs sont les émanations des membres du Roi. Dès lors qu'on les a détériorés et qu'on a provoqué une diminution de leur flux, par quoi la techouva pourra-t-elle réparer cela, afin que leur flux retrouve sa plénitude et que ce qui manque soit comblé ?

אך הנה כתיב ממעמקים קראתיך ה' פ"י שלהיות קראתיך מההעלם אל הגילוי להיות בחינת הוי"

Or il est écrit : « Des profondeurs, je T'ai appelé, Havaya. » Cela signifie que, pour qu'il y ait « je T'ai appelé », c'est-à-dire un passage de la dissimulation à la révélation, afin que soit révélé le niveau de Havaya,

דהיינו המשכות והשפעות בחי אברי דמלכא הוא ע"י ממעמקים, דהיינו עומק העליון הוא רצה"ע [רצון העליון] שלמעלה מעלה מבחי השתלשלות המתגלה באתערותא דלתתא בעומקא דלבא רצה"ע [רצון העליון] שבנפש

autrement dit, les émanations et les flux du niveau des membres du Roi viennent « des profondeurs » : c'est-à-dire de la profondeur supérieure, la Volonté suprême, bien au-dessus du niveau de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout). Elle se révèle par un éveil d'en bas, dans la profondeur du cœur, la volonté suprême qui se trouve dans l'âme ;

דהיינו ע"י שיעמיק בלבו ענין המרירות בנפשו על גודל הפגם והחסרון שגרם ולצעוק אל ה' בצר לו בבחי צעק לבם שיהא הלב צועק (וכמ"ש ברכות בקהלת) (דפ"ז א')

c'est-à-dire en approfondissant dans son cœur l'amertume de son âme devant l'ampleur de la détérioration et du manque qu'il a causés, et en criant vers D.ieu dans sa détresse, au niveau de « leur cœur criait », de sorte que le cœur crie (comme il est écrit dans Kohelet Rabbah) (p. 87a),

ע"פ דברתי אני אל לבי הלב צועק שנאמר צעק לבם אל אדני, ועיין בזהר שמות ד"כ ע"א מקרב איש ולב עמוק מאד מאד מכאשר תוכל נפשו שאת מפני שאין כח בנפשו להכיל גודל המרירות,

à propos de « J'ai parlé à mon cœur » : « Le cœur crie, comme il est dit : "Leur cœur criait vers Adonai." » Voir aussi le Zohar, Chemot, p. 20a. « Du fond de l'homme, et un cœur profond » : très, très profond, plus que son âme ne peut le supporter, car son âme n'a pas la force de contenir l'ampleur de l'amertume.

ולכן אין צעקה זו אלא בלב שכל מה שהנפש מכילה עדיין יוכל להוציא בשפתיו ורוח פיו משא"כ כשתגדל המרירות בנפשו במאד מאד עד שאין כח הנפש להכיל,

C'est pourquoi ce cri n'est que dans le cœur : tout ce que l'âme peut contenir, l'homme peut encore l'exprimer de ses lèvres et par le souffle de sa bouche ; mais lorsque l'amertume grandit extrêmement dans son âme, jusqu'à ce que celle-ci n'ait plus la force de la contenir,

אזי א"א לכלוא את הרוח וצועק הלך וגעו עד שאין לו כח לדבר ולהוציא בשפתיו ורוח פיו ואין לו alors il est impossible de retenir le souffle, et il crie, « allant et mugissant », jusqu'à n'avoir plus la force de parler ni d'exprimer [des paroles] de ses lèvres et par le souffle de sa bouche ; il ne lui reste

אלא צעקת הלב לפי שנגעה עד מיצוי הנפש ממש וכמעשה דר"א [דרבי אלעזר] בן דרודייא שגעה בבכיה וצעקה עד שיצא נשמתו ממש,

que le cri du cœur, car il a atteint l'épuisement même de l'âme ; ainsi en fut-il de Rabbi Elazar ben Durdaya, qui gémit en pleurant et en criant jusqu'à ce que son âme le quitte véritablement.

ולכן אמרו עליו יש קונה עולמו בשעה א' שבשעה א' של תשובה קונה כל עולמו בעוה"ב [בעולם הבא]

C'est pourquoi l'on dit à son sujet : « Il en est un qui acquiert son monde en une seule heure » : en une seule heure de techouva, il acquiert tout son monde dans le Monde futur.

(ולשון קונה עמ"ש ע"פ כי תקנה עבד עברי וע' בפע"ח [בפרי עץ חיים] בכוונת קונה הכל), אע"פ [אף על פי] שלא היה בידו תורה ומצות מעולם לפי שע"י בחי' תשובה זו מעומקא

(Au sujet du terme « acquérir », voir ce qui est écrit sur le verset « Si tu acquiers un serviteur hébreu », et voir dans Pri Etz Chaim, au sujet de l'intention de « qui acquiert tout ».) Bien qu'il n'ait jamais eu la Torah ni les mitsvot en sa possession, car par ce niveau de techouva provenant des profondeurs

דלבא בחרטה ועקירת הרצון במסירת הנפש ממש הרי ע"י ביטול רצון זה בבחינה זו גורם ומעורר למעלה רצון העליון ב"ה שלמעלה מעלה מבחי השתלשלות, ולכן אמרו רז"ל [רבתינו זכרונם לברכה] במקום שבע"ת [שבעלי תשובה] עומדים כו' דמשכין ליה בחילא יתיר.

du cœur, avec le regret et l'abandon de sa volonté, dans un véritable sacrifice de soi (messirout né-fech), cette annulation de la volonté à ce niveau provoque et éveille en haut la Volonté suprême, béni soit-Il, qui est très au-dessus du niveau de l'hichtalchelout. C'est pourquoi nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « À l'endroit où se tiennent ceux qui font techouva », etc., car « ils l'attirent avec une force accrue ».

והענין כי רצון העליון יש לו ב' בחינות הא' המלוכש בחכמה שהיא ראשית ההשתלשלות (ועמ"ש בענין עבדים היינו לפרעה ויוציאנו כו' שהלבישו כו' ע"ש)

L'explication est que la Volonté suprême comporte deux niveaux. Le premier est [la volonté] revêtue dans 'Hokhma, qui est le commencement de l'hichtalchelout (et voir ce qui est écrit au sujet de « Nous étions esclaves de Pharaon, et Il nous fit sortir », etc., qu'ils revêtirent, etc. ; voir là-bas) ;

שבחינת רצון זה נמשך ע"י תורה ומצות שהן הן רצון העליון ב"ה המלוכש בחכמה דאורייתא מחכמה נפקת והוא נמשך ע"י מעלת ומדרגת צדיקים גמורים המקיימים תורה ומצות כל ימיהם לעולם

car ce niveau de volonté est attiré par la Torah et les mitsvot, qui sont elles-mêmes la Volonté suprême, béni soit-Il, revêtue dans 'Hokhma, puisque « la Torah émane de 'Hokhma » ; et il est attiré par le mérite et le rang des justes parfaits, qui accomplissent la Torah et les mitsvot durant tous leurs jours, sans cesse,

ולא פגמו בהם ח"ו [חס ושלום], והב' הוא בחי' רצון העליון שלמעלה מעלה מסדר ההשתלשלות ואינו מלוכש כלל בבחי' חכמה עילאה

et ne les ont pas altérés, à D.ieu ne plaise. Le second est le niveau de la Volonté suprême, qui se situe bien au-dessus de l'ordre de l'enchaînement descendant des mondes et n'est nullement revêtue dans le niveau de la 'Hokhma supérieure ;

והוא בחי' גלגלתא דחפא על מוחא, עדי"מ דג' חללי דגלגלתא הם משכן חכמה וכינה ודעת ועצם החופף על המוחין שאינו משכן המוחין כלל הוא הנקרא גלגלתא, כך עדי"מ בחי' רצון זה הוא למעלה מעלה ממשכן חב"ד [חכמה כינה ודעת]

et c'est le niveau du « crâne (goulgalta) qui recouvre le cerveau ». À titre d'analogie, les trois cavités du crâne sont le siège de la 'Hokhma, de la Bina et de la Daat, tandis que l'os qui recouvre le cerveau (les mo'hin), mais n'est nullement le siège du cerveau, est appelé le crâne. De même, à titre d'analogie, ce niveau de volonté se situe bien au-dessus du siège de la 'Hokhma, de la Bina et de la Daat ;

והוא המתגלה בבעיית [בבעלי תשובה] ע"י עומקא דלבא שהוא ג"כ בחי' רצון העליון שבנפש שהוא למעלה מכדי שתוכל נפשו שאת

et c'est ce qui se révèle chez ceux qui font techouva par la profondeur du cœur, laquelle est elle aussi le niveau de la volonté suprême dans l'âme, qui dépasse ce que l'âme peut supporter ;

והוא בחי' רעותא דלבא שעל ידי רצון זה העליון שלמעלה מעלה מהשתלשלות המתגלה בנפשם מתמלא כל החסרונות והפגמים שבביטול מ"ע [מצות עשה] שיסודתה בהררי קדש מחכמה עילאה,

et c'est le niveau du « désir du cœur » (reouta deliba) : par cette volonté suprême, bien au-dessus de l'enchaînement descendant, qui se révèle dans leur âme, tous les manques et les altérations dus à la négligence des commandements positifs, dont le « fondement est dans les montagnes saintes », dans la 'Hokhma supérieure, sont comblés.

וכמשל הנהר הנחרב ויבש שכשרוצין למלאותו חופרין בעומק במעיין ומקור הנובע שע"ז חוזר ומתמלא הנהר, כך ע"י גילוי בחינת רצון העליון ב"ה שלמעלה מעלה מסדר ההשתלשלות מתמלא ומשלים כל החסרונות והפגמים,

C'est comparable à une rivière dévastée et asséchée : lorsqu'on veut la remplir, on creuse en profondeur, jusqu'à la source et à la nappe qui jaillit ; ainsi, la rivière se remplit de nouveau. De même, par la révélation du niveau de la Volonté suprême, béni soit-Il, qui se situe bien au-dessus de l'ordre de l'enchaînement descendant, tous les manques et toutes les altérations sont comblés et réparés.

וזהו ממעמקים קראתיך ה' שע"י בחי' ממעמקים קראתיך להיות המשכת הוי' מאחר שנתגלה בחינת המקור והמעין הנובע, וזהו סלח לנו אבינו

Tel est le sens de « Des profondeurs, je T'ai appelé, Havaya » : par le niveau de « des profondeurs, je T'ai appelé », il y a un flux de Havaya, une fois révélé le niveau de la source et de la fontaine jaillissante. Et c'est là le sens de « Pardonne-nous, notre Père »,

כי חטאנו דלכאורה אינו מובן מהו כי חטאנו וכי זה הוא נתינת טעם על הסליחה והל"ל [והוה ליה למימר] סלח לנו אבינו על אשר חטאנו,

« car nous avons péché ». À première vue, on ne comprend pas : que signifie « car nous avons péché » ? Est-ce là une raison donnée pour obtenir le pardon ? Il aurait fallu dire : « Pardonne-nous, notre Père, pour les péchés que nous avons commis. »

אך עם הנ"ל יובן שלפי שחטאנו וחסרנו המשכת השתלשלות אור א"ס ב"ה במצותיו ותורתו לכך סלח לנו לעורר מקור הרחמים והסליחות

Mais ce qui précède permet de comprendre : puisque nous avons péché et diminué le flux, par l'enchaînement descendant, de la Lumière infinie, béni soit-Il, à travers Ses commandements et Sa Torah, nous disons donc : « Pardonne-nous », afin d'éveiller la source de la compassion et du pardon,

דהיינו גילוי רצון העליון ב"ה שלמעלה מעלה מסדר השתלשלות כדי למלאות כל החסרונות, וזהו סלח לנו שהחזרת הרצון אינו אותו הרצון שהיה תחלה

C'est-à-dire la révélation de la Volonté suprême, béni soit-Il, qui se situe bien au-dessus de l'ordre de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout), afin de combler tous les manques. Et c'est là « Pardonne-nous » : car le rétablissement de la volonté n'est pas celui de la volonté qui était présente au commencement,

שהרי אותו הרצון נסתלק ע"י החטא ועון ואיך יחזור ויומשך אלא שהחזרת הרצון והסליחה נמשך מרעוא דכל רעוין היינו מה שלמעלה מעלה מבחינת רצון המלוכש בחכמה ועמ"ש סד"ה ועשית ציץ,

car cette volonté s'est retirée à cause de la faute et du péché ; comment pourrait-elle donc revenir et être attirée ? Mais le rétablissement de la volonté et le pardon proviennent de « la Volonté de toutes les volontés », c'est-à-dire de ce qui se situe bien au-dessus du niveau de la volonté revêtue dans 'Hokhma (sagesse). Voir aussi ce qui est écrit à la fin du discours commençant par « Tu feras un tsits ».

וזהו כי עמך הסליחה למען תורא כי הסליחה הוא גילוי רצון העליון שלמעלה מהשתלשלות שהוא בחי עמך ממש וכעין מ"ש

Et c'est là «Car auprès de Toi est le pardon, afin que Tu sois craint»: car le pardon est la révélation de la Volonté suprême, au-dessus de l'hichtalchelout, qui est véritablement le niveau de «auprès de Toi». C'est semblable à ce qui est écrit,

כי עמך מקור חיים שמקור כל החיים וחיי החיים נמשכים ממקורא דכולא למעלה מסדר ההשתלשלות ובגילוי הסליחה ורצון העליון בבחינה זו

«Car auprès de Toi est la source de la vie»: la source de toute vie, et la vie de la vie, proviennent de la source de tout, au-dessus de l'ordre de l'hichtalchelout. Lorsque le pardon et la Volonté suprême se révèlent à ce niveau,

אזי למען תורא שיש קיום לבחי היראה שממדת מלכותו ית' שמבלעדי גילוי רצון העליון ובחי סליחה אין קיום לגילוי מלכותו ית' למי שפגם בתורה ומצות:

alors «afin que Tu sois craint»: le niveau de crainte qui procède de Son attribut de Royauté, béni soit-Il, peut ainsi perdurer. Car sans la révélation de la Volonté suprême et le niveau du pardon, la révélation de Sa Royauté, béni soit-Il, ne peut perdurer pour celui qui a porté atteinte à la Torah et aux mitsvot.

6 ג והנה גילוי בחינה זו ורצון זה הוא מתגלה בר"ה [בראש השנה] שהוא בחי ראש וגלגלתא דחפיא על מוחא שהוא למעלה מעלה ממשכן חכמה בינה ודעת

3. Or, la révélation de ce niveau et de cette volonté se manifeste à Roch Hachana, qui est le niveau de la tête et du «crâne (goulgalta) qui recouvre le cerveau», très au-dessus du siège de 'Hokhma, Bina et Daat;

וגם בעשרת ימי תשובה שבכל עשיית [עשרת ימי תשובה] אומרים המזמור ממעמקים קראתיך, ולכן תקעו בחדש שופר פי' תקעו תקיעה הוא קול פשוט היוצא מהבל הלב מפנימיותו

et aussi pendant les Dix Jours de la Techouva, car durant tous les Dix Jours de la Techouva on récite le psaume «Des profondeurs, je T'ai appelé». C'est pourquoi il est dit: «Sonnez (tik'ou) du chofar à la nouvelle lune»: tik'ou désigne la tekia, un son simple qui jaillit du souffle du cœur, de sa partie la plus intérieure;

והוא בחי' צעקת הלב היוצאת מפנימית הלב שלמעלה מעלה מהחכמה שא"א להוציא בשפתיו בדבור, שהדבור נמשך מבחי' חכמה כמ"ש ה' בחכמה יסד ארץ,

c'est le niveau du cri du cœur qui jaillit de la partie intérieure du cœur, très au-dessus de 'Hokhma, [un cri] que les lèvres ne peuvent exprimer par la parole ; car la parole découle du niveau de 'Hokhma, comme il est écrit : « Havaya a fondé la terre par 'Hokhma. »

ועל זה נאמר שמעו בקולי פי' בקולי מה שבתוך קולי דהיינו תוכיותו ופנימיותו שהוא בחי' פנימיות הלב משא"כ הקול עצמו נמשך מחיצוניות הלב שלמטה מן החכמה ודעת,

C'est à ce propos qu'il est dit : « Écoute ma voix (bekoli) » : bekoli signifie ce qui est à l'intérieur de ma voix, c'est-à-dire son intériorité et sa dimension intérieure, le niveau de la dimension intérieure du cœur ; tandis que la voix elle-même découle de la dimension extérieure du cœur, qui est en dessous de 'Hokhma et de Daat.

וזהו בחדש פירוש חדוש העולמות מאין ליש המתחדשים בכל ר"ה [ראש השנה] בדבר ה' ורוח פיו ית' הוא ע"י תקיעה

C'est là le sens de ba'hodech : le renouvellement (hidouch) des mondes, qui passent du néant à l'existence et se renouvellent à chaque Roch Hachana par « la parole de Havaya » et « le souffle de Sa bouche », béni soit-Il, s'opère par la tekia ;

שהיא המשכת פנימיות עונג ורצון העליון ב"ה שלמעלה מעלה מבחי' החכמה המתגלה בבחי' שופר שהוא ענין שפרו מעשיכם בחי' שפרה שמשפרת את הולד

celle-ci fait descendre la dimension intérieure du Plaisir et de la Volonté suprêmes, béni soit-Il, qui se situent très au-dessus du niveau de 'Hokhma et se révèlent à travers le niveau du chofar. C'est le sens de « rendez belles (chaprou) vos actions », le niveau de Chifra, qui « rendait beau (me-chaperet) le nouveau-né ».

(וזהו שם ה' אחת שפרה היינו ה' עילאה דשם הוי' ומבואר במ"א ע"פ לך לך שבבחינת ה', זה יש התגלות בחינה עליונה שלמעלה גם מהי"ד וברבות פרשה שמות פ' א' ובקהלת בפסוק טוב שם משמן טוב ד"א [דבר אחר] שפרה שהעמידה ישראל כו')

(C'est là « le nom de l'une était Chifra » : il s'agit du hé supérieur du Nom Havaya. Il est expliqué ailleurs, à propos du verset « Va pour toi », que dans le niveau du hé se révèle un niveau supérieur, qui dépasse même le youd. Dans le Midrach Rabba, sur Parachat Chemot, section 1, ainsi que dans Kohélet, à propos du verset « Un bon nom vaut mieux qu'une bonne huile », on lit : « Autre explication : Chifra, parce qu'elle établit Israël », etc. ;

ברוחו שמים שפרה באיוב סימן כ"ו ופרש"י [ופירש רש"י / ופירוש רש"י] שפרה איהל, והרמב"ן [והרבי משה בן נחמן] פ"י שפר ותקן להעביר מעליהם הענן כו' וכל בחינות אלו שייך ברי"ה [בראש השנה] שאז הוא התגלות המדות עליונות הנק' שמים והיינו ע"י בחי' השופר. וכמו ששפרה העמידה ישראל.

« Par Son souffle, les cieux sont beaux (chifra) » — dans Job, chapitre 26. Rachi explique chifra par « Il les a déployés comme une tente », et le Ramban explique : Il les a embellis et mis en ordre, en écartant le nuage qui les recouvrait, etc. Tous ces aspects s'appliquent à Roch Hachana, car c'est alors que se révèle les attributs suprêmes (midot), appelés « cieux » ; cela se réalise par le niveau du chofar. Et de même que Chifra établit Israël,

כך נאמר בשופר כי חק לישראל הוא וזהו שנק' מיילדות העבריות ששרש המשכה זו היא מבחי' בעבר הנהר היוצא מעדן כמ"ש בפ' אמור צ"ט א' והיינו מבחי' מקור התענוג עליון כי עמך מקור חיים שמשם נמשך להיות משפּרת את הולד),

Ainsi est-il dit au sujet du chofar : « car c'est une loi pour Israël ». C'est pourquoi elles sont appelées « les sages-femmes hébreues (ivriyot) » : car la racine de cet influx provient du niveau de « au-delà (be'ever) du fleuve », le fleuve qui « sort d'Éden », comme il est écrit dans la paracha Emor [dans le Zohar], 99a ; c'est-à-dire du niveau de la source du plaisir suprême — « car auprès de Toi est la source de la vie » — d'où il est attiré afin de « rendre le nouveau-né beau »),

דהיינו שבחי' ענג העליון ורצון העליון שלמעלה מסדר ההשתלשלות יהיה בבחי' גילוי להיות גילוי מלכותו ית' למטה,

C'est-à-dire que le niveau du Plaisir suprême et de la Volonté suprême, qui se situe au-dessus de l'ordre de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout), soit révélé, afin que Sa royauté, béni soit-Il, se révèle ici-bas.

וזהו עלה אלקים בתרועה הוי' בקול שופר פ"י שהתעלות אלקים מלמטה למעלה יהיה בתרועה בבחינת חיבה וריעות, והמשכת הוי' מלמעלה למטה יהיה בקול

Et c'est là le sens de : « Elokim est monté au son d'une teroua, Havaya au son du chofar » : l'élévation d'Elokim, d'en bas vers le haut, se fait au son d'une teroua, dans un esprit d'affection et d'amitié (re'out) ; et l'influx de Havaya, d'en haut vers le bas, se fait au son

שופר בבחינת ענג העליון להמשיך תרועת מלך בו שיהיה נמשך עלינו ענג וחיבה וריעות של מלכותו ית', ואזי כתיב ויהי בישורון מלך כו'

du chofar, dans la dimension du Plaisir suprême, afin d'attirer « la teroua du Roi est en lui » : que le plaisir, l'affection et l'amitié de Sa royauté, béni soit-Il, soient attirés sur nous. Alors il est écrit : « Et Il fut Roi en Yechouroun », etc.,

יחד שבטי ישראל שבטי מלשון ענפים כלומר שאפילו בחינת ענפים מתפרדים יהיו יחד בחינת יחוד עליון להיות יחד לבבינו כו'

« ensemble, les tribus (shivtei) d'Israël ». Shivtei désigne des branches ; c'est-à-dire que même des branches séparées seront réunies dans l'unité suprême, afin que « nos cœurs s'unissent », etc.

(ועמ"ש מענין פי' יחד לבבינו בד"ה מי מנה עפר יעקב ועי' [ועיין] מענין תקעו בחדש שופר בכסה כו' בפ' וירא קי"ד א' ב' תצוה קפ"ד א' קפ"ו א' אמור צ"ט פנחס רל"א שופטים ער"ה א' נשא קכ"א ב' פקודי רס"ז ב' רבות אמור פכ"ט).

(Voir aussi ce qui est écrit sur le sens de « unis nos cœurs » dans le discours commençant par « Qui a compté la poussière de Yaakov ». Voir également au sujet de « Sonnez du chofar au nouveau mois, au moment de la dissimulation », etc., [dans le Zohar,] paracha Vayera, 114a et b ; Tetsavé, 184a, 186a ; Emor, 99 ; Pin'has, 231 ; Choftim, 275a ; Nasso, 121b ; Pekoudei, 267b ; Rabbah, Emor, section 29.)

אך הנה ר"ה [ראש השנה] הוא יום הדין שדנין את האדם על מעשיו משנה שעברה כי להיות ענג ורצון העליון

Cependant, Roch Hachana est le Jour du Jugement, où l'homme est jugé pour ses actes de l'année écoulée ; car, pour que le Plaisir suprême et la Volonté suprême

בגילוי מלכותו צריך לפשפש על מה יחול הענג וכמה יתענג בגילוי מלכותו אם הי' [היה] פריקת עול מלכותו ית' ע"ז יש כמה מניעות וכמה קטרוגים כו',

se révèlent dans Sa royauté, il faut examiner sur quoi reposera le plaisir et en quoi Il prendra plaisir dans la révélation de Sa royauté. Si l'on a rejeté le joug de Sa royauté, béni soit-Il, il y a à cela de nombreux obstacles et de nombreuses accusations, etc.

ולזה הם עשיית [עשרת ימי תשובה] להיות בבחי' ממעמקים לעורר רצון העליון וענג העליון כל יהא מונע כו'.

Et c'est pourquoi il y a les Dix Jours de Techouva : afin d'atteindre le niveau de « des profondeurs », pour éveiller la Volonté suprême et le Plaisir suprême, afin que rien ne fasse obstacle, etc.

ועשרה ימים אלו הם כנגד עשר כחות הנפש שהם שכל ומדות כו' (ועמ"ש מזה סד"ה ולא אבה הוי' אלקיך לשמוע אל בלעם וסד"ה כי ביום הזה יכפר):

Et ces dix jours correspondent aux dix forces de l'âme, qui sont l'intellect et les attributs émotionnels (midot), etc. (Voyez aussi ce qui est écrit à la fin du discours commençant par « Mais Havaya, ton D.ieu, ne voulut pas écouter Bilam », et à la fin du discours commençant par « Car en ce jour, il fera expiation ».)

7 בכסה ליום חגנו. פ"י כי הנה הרצון העליון שמתגלה בר"ה [בראש השנה] הוא ע"י בכסא שהוא בחי' ההסתלקות שבתחלת ליל ר"ה [ראש השנה]

« Au moment de la dissimulation (bakeseh), pour le jour de notre fête. » Le sens est le suivant : la Volonté suprême qui se révèle à Roch Hachana vient par bakeseh, qui désigne le niveau du retrait au début de la nuit de Roch Hachana,

שהוא זמן הסתלקות החיות כללי של שנה שעברה ובר"ה [ובראש השנה] על ידי התפללות והתקיעות הוא מתחדש חיות כללי אחר ומתעלה בעילוי אחר עילוי מר"ה [מראש השנה] ועד יוהכ"פ [יום הכפורים] שאז בנעילה הוא גמר העליות והוא זמן גמר הסליחה,

qui est le moment du retrait de la force vitale générale de l'année écoulée ; puis, à Roch Hachana, grâce aux prières et aux sonneries du chofar, une autre force vitale générale est renouvelée et s'élève, degré après degré, de Roch Hachana jusqu'à Yom Kippour, où, à Néïla, les ascensions s'achèvent ; c'est aussi le moment où le pardon s'accomplit pleinement.

ואזי כתיב לפני ה' תטהרו למעלה מבחי' הוי' כנ"ל עד שמזה נמשך ליום חגיגנו הוא חג הסוכות

Et alors il est écrit : « Devant Havaya, vous serez purifiés » : au-dessus du niveau de Havaya, comme mentionné plus haut ; puis, de là, cela est attiré jusqu'au « jour de notre fête », qui est la fête de Soukkot,

שהוא זמן שמחתנו התגלות השמחה, ותהיה השמחה גדולה לאלקים ביתר שאת בגילוי רצון העליון ב"ה ע"י בחי' בכסא שהוא ההסתלקות שבתחלת ליל ר"ה [ראש השנה], וכמשל היוצא מן השביה ששמחתו הוא ביתר שאת ובכפלים,

qui est « le temps de notre réjouissance », la révélation de la joie. La joie sera grande devant D.ieu, avec une intensité incomparable, grâce à la révélation de la Volonté suprême, béni soit-Il, par le niveau de bakeseh, qui est le retrait au début de la nuit de Roch Hachana ; comme dans l'exemple de celui qui sort de captivité, dont la joie est d'une intensité incomparable et redoublée.

ולכן כתיב ושאתם מים בששון שהוא ענין ניסוך המים בחג על המזבח שהם המשכת גילוי מים טהורים שאמר הכתוב וזרקתי כו':

C'est pourquoi il est écrit : « Vous puiserez de l'eau dans la joie », ce qui désigne la libation d'eau sur l'autel pendant la fête ; elle consiste à attirer la révélation des « eaux pures » dont parle le verset : « Et Je répandrai... », etc.

8 כי חק לישראל הוא משפט לאלקי יעקב. הנה ישראל הוא בחי' כי שרית עם אלקים כו' דהיינו שכבר נעשה שר ומושל על בחי' אלקים

« Car c'est un statut pour Israël, un jugement du D.ieu de Yaakov. » Or, Israël correspond au niveau de « car tu as lutté (sarita) avec Elokim », etc. : autrement dit, il est déjà devenu un prince (sar) et un maître sur le niveau d'Elokim,

שהוא בחי' צמצום והסתר פנים להיות גילוי עוה"ז ותענוגיו שכבר נתפשטה נפשו האלקית מלבושים צואים ואתהפכא מחשוכא לנהורא ומואס ברע, ובוחר בטוב מצד רצון נפשו האלקית שהיא המושלת בקרבו ובבחי' זו

qui est le niveau du tsimtsoum (contraction) et de la dissimulation de la Face, afin que ce monde et ses plaisirs puissent se révéler ; car son âme divine s'est déjà dépouillée des « vêtements souillés », et a été transformée, passant des ténèbres à la lumière ; elle abhorre le mal et choisit le bien en vertu de la volonté de son âme divine, qui gouverne en lui. Et à ce niveau,

כי חק כו' שנמשך לו בר"ה [בראש השנה] מבחי' גלגלתא ורצון עליון להיות חק ומזון לכל השנה, כי חק הוא לשון מזון כמ"ש הטריפני לחם חקי

« car c'est un statut », etc. : il lui est attiré à Roch Hachana, du niveau de la gulgalta et de la volonté suprême, un « statut » (hok) et la subsistance pour toute l'année. Car hok désigne la subsistance, comme il est écrit : « Nourris-moi du pain qui m'est assigné (le'hem houki) » ;

וגם חק לשון קביעות וגם חק לשון חקיקה והוא ענין גליף גליפו בטהירו עילאה שהוא בחי' אותיות שבחקיקה שהם בחי' כלים

et hok désigne aussi la permanence, et hok signifie également gravure (hakika); c'est là le sens de «Il grava des gravures dans l'éclat suprême (tehirou ila'a)», à savoir le niveau des lettres gravées, qui sont le niveau des réceptacles

(ומשם שרש הנשמה כמאמר נשמה שנתת בי טהורה היא שנמשכה מבחי' טהירו עילאה ועמ"ש ע"פ וכעצם השמים לטהר), כך תהיה נפשו בחי' כלי ומשכן

(et c'est de là que l'âme tire sa racine, comme dans la formule: «L'âme que Tu as mise en moi, elle est pure (tehora)»; car elle est attirée du niveau de tehirou ila'a; voir aussi ce qui est écrit sur le verset «Et comme le ciel lui-même, d'une pureté éclatante (latohar)») — ainsi, son âme sera un réceptacle et une demeure

להשראת אור א"ס ב"ה בקרבו ובקביעות שכל ימיו תמיד ולעולם תהי' [תהיה] בבחינת ביטול אליו ית' ויהיה בבחי' מרכבה לשבתו להיות תורתו אומנתו יומם ולילה

pour que la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, repose en lui, et cela de façon permanente: tous les jours de sa vie, constamment et à jamais, il sera dans un état d'annulation de soi (bitoul) devant Lui, béni soit-Il; et il sera un char (merkava) pour Sa résidence, de sorte que l'étude de la Torah soit son occupation jour et nuit,

לא פסיק פומי' [פומיה] מגירסא וברשפי אש כשלהבת העולה מאליה לדבקה בו בתפלה וכיוצא בזה שכל דבוריו ומעשיו ומחשבותיו יהיו לה' בבחי' התקשרות חב"ד [חכמה בינה ודעת] בחב"ד [בחכמה בינה ודעת] כו'

sa bouche ne cessant jamais d'étudier; et, dans des élans de feu, comme une flamme qui s'élève d'elle-même, il s'attache à Lui dans la prière; et ainsi de suite: toutes ses paroles, ses actions et ses pensées seront pour D.ieu, dans un état de liaison de 'Hokhma, Bina et Daat avec 'Hokhma, Bina et Daat, etc.;

שזהו חיותו וקיומו כל ימי חלדו כמזון המחיה את הגוף ועליו יחיה האדם ועמ"ש ע"פ וככלה תעדה כליה, משא"כ בחי' יעקב יו"ד עקב שעדיין נפשו האלקית יורדת בעקב להתלבש בלבושי העוה"ז

car c'est là sa vie et son existence tous les jours de sa vie, comme la nourriture qui donne vie au corps et par laquelle l'homme vit. Voir aussi ce qui est écrit sur le verset: «Et comme une mariée se pare de ses bijoux.» Il en va autrement du niveau de Yaakov, youd akev, «youd [et] talon»: son âme divine descend encore jusqu'au talon, pour se revêtir des vêtements de ce monde,

אלא שהוא בבחי' אתכפייא ויש בזה עליות וירידות ומלחמה כו' כי לאום מלאום יאמץ כו'

mais il se trouve au niveau de l'itkafia (soumission), et il y a en cela des montées et des descentes, ainsi qu'un combat, etc., car «un peuple sera plus fort que l'autre peuple», etc. ;

ואלמלא הקב"ה עוזרו כו' ובבחי' זו נמשך משפט דאיהו רחמי להמשיך לו רחמים עליונים על כל השנה להיות הקב"ה עוזרו לאכפייא כו'

«et si le Saint béni soit-Il ne l'aidait pas», etc. À ce niveau, le mishpat (jugement) est attiré vers le bas ; or, il est compassion, afin d'attirer pour lui une compassion supérieure durant toute l'année, pour que le Saint béni soit-Il l'aide à soumettre, etc.

(ועיין ברבות באסתר בפסוק ויהי בימי. הוא ה' אלקינו בכל הארץ משפטיו שמדת רחמיו לעולם ועמ"ש ע"פ ציון במשפט תפדה), וכל זה נמשך בר"ה [בראש השנה]

(Et voyez Esther Rabbah, sur le verset «Et il advint, aux jours de» : «Il est Havaya notre D.ieu ; Ses jugements s'exercent sur toute la terre» — Son attribut de compassion est éternel. Et voyez ce qui est écrit au sujet du verset «Sion sera délivrée par le jugement».) Tout cela est attiré vers le bas à Roch Hachana.

ולכן נקרא החדש תשרי אותיות ישרת דהיינו בחי' ישרת לבב דהיינו ליישר הלבבות שיהיה בכל לבבך בשני יצריך שימושך

C'est pourquoi le mois est appelé Tichri, lettres de yichrat : c'est-à-dire le niveau de la «droiture (yichrat) du cœur», autrement dit rendre les cœurs droits, afin qu'il y ait «de tout ton cœur» — avec tes deux penchants — et que soit attirée vers le bas

גילוי רצון העליון ב"ה למטה מטה עד שאפילו היצר הרע יהי [יהיה] בבחי' אתכפייא כו', ועמ"ש סדי"ה כי תשמע בקול בענין לעשות הישר בעיני ה' אלקיך:

la révélation de la Volonté supérieure, béni soit-Il, jusque dans les lieux les plus bas, au point que même le mauvais penchant se trouve au niveau de l'itkafia (soumission), etc. Et voyez ce qui est écrit à la fin du discours commençant par «Quand tu écouteras la voix», au sujet de «faire ce qui est droit aux yeux de Havaya ton D.ieu».

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/likutei-torah/rosh-hashanah/1/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak